

Til samtlige livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser

20. december 2018

Ref. IMPE/LIFA

J.nr. 6680-0014
6680-0015

Værdiansættelse af forsikringsforpligtelser i overensstemmelse med Solvens II

Finanstilsynet ønsker at gøre bestyrelsen opmærksom på et område, som kræver bestyrelsens fokus. Finanstilsynet vil gerne henlede opmærksomheden på vigtige justeringer, der er foretaget i de regler, der vedrører værdiansættelse af forsikringsforpligtelser for livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

Værdiansættelse af forsikringsforpligtelser er en af de mest centrale processer i forsikringselskaber. Livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser har langtlobende og komplekse forsikringskontrakter, og ændringer i værdiansættelsen har typisk stor betydning for virksomhedens solvens, risikostyring og risikoappetit.

ERHVERVSMINISTERIET

Solvens II-regelsættet, som trådte i kraft 1. januar 2016 indeholder en række principper og udfyldende bestemmelser om værdiansættelse af forsikringsforpligtelser. Principperne indebærer bl.a., at værdiansættelsen sker i tråd med seneste udvikling i internationale standardsættere såsom IAIS (International Association of Insurance Supervisors), IASB (International Accounting Standards Board) og IAA (International Actuarial Association).

Principperne indebærer også, at enhver risiko, som udspringer af virksomhedens forsikringskontrakter, skal opgøres som en økonomisk risiko, og virksomheden skal kunne håndtere disse risici.

Kravene om værdiansættelse under Solvens II har til formål at sikre, at virksomheden kan opfylde sine forpligtelser over for forsikringstagerne og de begunstigede. Udgangspunktet er markedskonsistent værdiansættelse, der understøtter effektiv risikomåling og risikostyring.

I Danmark valgte Finanstilsynet, i samarbejde med Forsikring & Pension og Den Danske Aktuarforening, at implementere Solvens II-principperne om værdiansættelse i 2016 ved at tage udgangspunkt i den tilgang, der bruges til regnskabsopgørelsen af forsikringsforpligtelserne.

Med virkning fra den 1. december 2017 trådte en ændret bekendtgørelse for værdiansættelse af forsikringsforpligtelser under Solvens II i kraft. Dette var

en del af den fuldstændige implementering af Solvens II. Ændringen medførte, at værdiansættelsen til solvensformål ikke længere er den samme som til regnskabet. Ændringen betyder, at virksomhederne fremover skal anvende værdiansættelsesmetoder, der afspejler produkternes karakteristika og iboende risici. Det vil f.eks. indebære opstilling af betalingsstrømme og evt. brug af stokastisk simulation for at værdiansætte optioner og garantier i overensstemmelse med udviklingen i mulighederne inden for finansiell matematik.

Solvens II er principbaseret, og værdiansættelsesmetoderne vil fremadrettet være virksomhedsspecifikke. I et principbaseret system, er det en præmis, at der ikke er direkte sammenlignelighed mellem virksomhedernes værdiansættelse, idet samme type produkt kan styres og dermed modelleres på forskellig vis. Tilsynspraksis vil derfor fremover i høj grad tage udgangspunkt i den enkelte virksomheds produkter, de tilknyttede risici og styringen af produktet. Det er de samme forhold, som er udgangspunkt for valget af værdiansættelsesmodellen og valideringen af modellen og resultaterne af værdiansættelsen.

I tilknytning til udstedelsen af den ændrede bekendtgørelse, har Finanstilsynet i samarbejde med Forsikring & Pension og Den Danske Aktuarforening udarbejdet en vejledning. Vejledningen har været i offentlig høring og forventes udstedt i starten af 2019. Vejledningen har til formål at beskrive Finanstilsynets forventninger til implementeringen af lovgivningen i den enkelte virksomhed. Vejledningen er bygget op om artiklerne i Solvens II-forordningen. I tillæg til Solvens II-forordningen har Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA) udstedt retningslinjer på en række centrale områder i reguleringen. Vejledningen angiver ved hvert emne hvilke retningslinjer, der uddyber de enkelte dele af Solvens II-forordningen. I vejledningen inddrages behandlingen af de mest typiske pensionsprodukter i Danmark; ugaranterede markedsrenteprodukter, produkter med betinget garanti og garanterede produkter. Vejledningen behandler en række udvalgte emner med relation til værdiansættelse af forsikringsforpligtelser som f.eks. kontraktgrænser, fremtidige ledelseshandlinger og krav til datakvalitet.

Det er Finanstilsynets forventning, at ændringen af reglerne vil medføre behov for store justeringer i virksomhedernes håndtering af værdiansættelse af deres forsikringsforpligtelser. Erfaringerne fra lande, der har implementeret Solvens II værdiansættelsesreglerne fuldstændigt, viser, at det kan tage op til flere år for virksomhederne at implementere de nye krav. Det er i denne forbindelse Finanstilsynets forventning, at virksomhederne i flere år skal anvende den hidtidige værdiansættelsesmetode og eksisterende IT-systemer sideløbende med, at den nye værdiansættelsesmetode og tilhørende IT-systemer opbygges.

Finanstilsynet forventer ikke, at Solvens II-værdiansættelsen kan videreudvikles med udgangspunkt i de nuværende modeller og overordnede metoder. Derfor vil det, for en stor del af virksomhedernes produkter, være nødvendigt at implementere Solvens II-værdiansættelsen sideløbende med at der fortsat regnes efter de nuværende modeller og overordnede metoder.

Redegørelse fra bestyrelsen

Finanstilsynet er interesseret i at få kendskab til virksomhedens konkrete planer for håndtering af de beskrevne ændringer i værdiansættelsen af forsikringsforpligtelserne. Med henvisning til § 347, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed anmoder Finanstilsynet hermed virksomheden om at redegøre for følgende forhold:

- En analyse som på alle væsentlige områder, jf. bilag 1, klarlægger forskelle mellem virksomhedens nuværende processer, metoder, modeller m.v. til værdiansættelse og de krav, der følger af Solvens II-regelsættet, herunder Finanstilsynets vejledning – en såkaldt gap-analyse. Analysen bedes opdelt på produkttyper, hvor det er relevant.
- Oplysninger om hvilke tiltag virksomheden på denne baggrund vil iværksætte for at kunne værdiansætte forpligtelserne efter Solvens II-reglerne.
- Den tidsplan bestyrelsen har besluttet for at kunne værdiansætte forpligtelserne i overensstemmelse med Solvens II-reglerne. Tidsplanen skal indeholde kvartalsvise delmål.
- Oplysninger om hvilket budget bestyrelsen har besluttet for processen, herunder hvilket ressourcetræk virksomheden forventer i forbindelse med udviklingen samt hvem, der er ansvarlig for projektet.
- Selskabets kapitalplan indeholdende overvejelser om værdiansættelsen af forsikringsforpligtelserne og effekterne på solvensdækningen fremadrettet.

Finanstilsynet vil løbende følge op på virksomhedens iværksatte tiltag, og om tidsplanens delmål bliver nået.

Finanstilsynet beder om at modtage redegørelsen senest den 1. juli 2019.

Eventuelle henvendelser om denne anmodning bedes rettet til Sofie Dahl på tlf. 33 55 83 91 eller på mail sof@ftnet.dk eller til Jens Henrik Laursen på tlf. 33 55 83 98 eller på mail jhl@ftnet.dk.

Med venlig hilsen

Line Bergmann
Kontorchef

Per Plougmand Bærtelsen
Underdirektør

Bilag 1

- 1) Kontraktsgrenser (rammer for kontrakter), jf. Solvens II-forordningen artikel 17 og 18
- 2) Datakvalitet, jf. Solvens II-forordningen artikel 19, 20 og 21
- 3) Metoder til beregning af forsikringsmæssige hensættelser, herunder
 - a) Ekspertbedømmelse og antagelser, der ligger til grund for beregningen af forsikringsmæssige hensættelser, jf. Solvens II-forordningen artikel 2 og 22
 - b) Fremtidige ledelseshandlinger, jf. Solvens II-forordningen artikel 23
 - c) Fremtidige diskretionære ydelser, jf. Solvens II-forordningen artikel 24 og 25
 - d) Forsikringstagerens adfærd og aftalebestemte optioner og finansielle garantier jf. Solvens II-forordningen artikel 26 og 32
- 4) Oplysninger, der ligger til grund for beregningen af bedste skøn, jf. Solvens II-forordningen artikel 27
- 5) Cash flow (betalingsstrøm) - fremskrivninger i beregningen af det bedste skøn, herunder
 - a) Udgifter, jf. Solvens II-forordningen artikel 31
 - b) Aftalebestemte optioner og finansielle garantier, jf. Solvens II-forordningen artikel 32
 - c) Beregningsmetoder, jf. Solvens II-forordningen artikel 34
 - d) Homogene risikogrupper og brancher, jf. Solvens II-forordningen artikel 35 og 55
 - e) Risikotillæg, jf. Solvens II-forordningen artikel 37 – 39 samt 58 og 59
 - f) Omstændigheder, hvorunder forsikringsmæssige hensættelser skal beregnes som en helhed, og den anvendte metode, jf. Solvens II-forordningen artikel 40
 - g) Beløb, der kan tilbagekræves i henhold til genforsikringsaftaler og special purpose vehicles, jf. Solvens II-forordningen artikel 41 og 42 samt 57 og 61
- 6) Brancher, jf. Solvens II-forordningen artikel 55
- 7) Validering af forsikringsmæssige hensættelser (processer herfor), jf. Solvens II-forordningen artikel 264
- 8) Dokumentation af forsikringsmæssige hensættelser, jf. Solvens II-forordningen artikel 265. Herunder plan for udarbejdelse og styring af dokumentation og fortegnelse over data (data directory).